

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 43/05-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. marca 2005 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. arch. Ľubice Hvizdovej, bytom K., zastúpenej advokátom JUDr. T. Š., Advokátska kancelária, K., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 582/97 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. arch. Ľubice Hvizdovej o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. februára 2005 doručená sťažnosť Ing. arch. Ľubice Hvizdovej, bytom K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 582/97.

Zo sťažnosti vyplynulo, že „Sťažovateľka je navrhovateľkou v konaní o vyslovenie neplatnosti odvolania z funkcie miestnej kontrolórky a o vyslovenie neplatnosti výpovede a ostatných nárokov z toho plynúcich.

Sťažovateľka podala návrh na súd 14. 7. 1997. Okresný súd Košice II vo veci koná pod sp. zn. 19 C 582/97. (...)

Okresný súd vo veci postupoval spočiatku relatívne v súlade s § 6 a § 100 ods. 1) O. s. p. Obstaral vyjadrenie od odporcu, na ktoré sťažovateľka 12. 10. 1997 reagovala. Od tej doby však už konanie vykazuje značné prieťahy, v dôsledku ktorých sa sťažovateľka obrátila dňa 23. 4. 2002 na predsedu Okresného súdu, ktorý jej listom z 29. 4. 2002 odpovedal v tom zmysle, že jej sťažnosť na prieťahy považuje za dôvodnú. (...)

Prvý rozsudok vo veci vyniesol súd až dňa 14. 9. 2004. Proti tomuto rozsudku sťažovateľka podala 30. 11. 2004 odvolanie, takže vo veci bude konať odvolací súd. Z uvedeného vyplýva, že predmetná vec dosiaľ nie je skončená.

(...) ide o vec, ktorá je po právnej a skutkovej stránke vecou jednoznačne jednoduchou. (...)

Sťažovateľka mala eminentný záujem na rýchlom prejednaní veci a žiadnym spôsobom sa nepričinila o vznik zbytočných prieťahov.

Pokiaľ ide o činnosť súdu je jeho zásluha na vzniku zbytočných prieťahov nesporná aj za predpokladu, že skutočne existujú objektívne dôvody, spočívajúce vo veľkom počte vecí prejednávaných v príslušnom súdnom oddelení. Táto skutočnosť nemôže ísť na ťarchu účastníka konania. (...)

Z pohľadu sťažovateľky – keďže ide o pracovnoprávny spor, ide o konanie vyžadujúce osobitnú rýchlosť podľa kritérií, všeobecne prijatých Európskym súdom pre ľudské práva. Takáto osobitná rýchlosť je spojená s rozhodovaním vo veciach, spojených s prostriedkami na živobytie sťažovateľa. (...)

Sťažovateľka už v počiatku sporu ochorela predovšetkým pod ťarchou mimoriadnej psychickej záťaže. Táto bola okrem iného spôsobená podľa jej presvedčenia zjavne neobjektívne a mocensky presadzovaného zámeru odporcu v základnom konaní prepustiť ju z práce. Psychické následky sa prejavujú doteraz. Výraznou mierou k tomu prispel aj samotný súd neprímerane dlho trvajúcim konaním.

Podľa čl. 127 ods. 3) Ústavy SR môže Ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli porušené, primerané finančné zadostučinenie. Pre prípad, že Ústavný súd v konaní odporcu zbytočné prietahy skonštatuje, navrhujeme priznať 150.000,- Sk.

Navrhujem, aby Ústavný súd vyniesol tento nález:

Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 582/97-85 porušil základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov a v primeranej lehote, chráneného čl. 48 ods. 2) Ústavy SR a čl. 6 ods. 1) Dohovoru.

Ústavný súd SR prikazuje Okresnému súdu Košice II konať bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd SR priznáva sťažovateľke z titulu primeraného zadostučinenia 150 000,- Sk, ktoré je odporca povinný sťažovateľke zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

Ústavný súd priznáva sťažovateľke právo na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške, určenej pri skončení veci, ktoré je povinný odporca poukázať na účet JUDr. T. Š., do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov (...).

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná (...).

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, II. ÚS 32/00, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, IV. ÚS 37/02, III. ÚS 109/03) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a teda aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vychádza pri tom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (pozri napr. I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00).

Sťažovateľka v sťažnosti, ktorá bola ústavnému súdu doručená 24. februára 2005, namietala porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 582/97. Z obsahu sťažnosti jednoznačne vyplýva, že v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už tvrdené porušovanie označeného základného práva sťažovateľky na okresnom súde už netrvalo. Sťažovateľka uviedla, že: „*Prvý rozsudok vo veci vyniesol súd až dňa 14. 9. 2004. Proti tomuto rozsudku sťažovateľka podala 30. 11. 2004 odvolanie, takže vo veci bude konať odvolací súd.*“ Konanie, v ktorom malo dochádzať k zbytočným prietahom, bolo už skončené najneskôr 14. septembra 2004.

Tento skutkový stav, ktorého relevantnosť nemal ústavný súd dôvod spochybňovať (kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky), bol základom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená. Z toho dôvodu ústavný súd sťažnosť odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá, ústavný súd už o jej žiadosti o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov konania nerozhodol, lebo ich poskytnutie je v zmysle čl. 127 ods. 3 ústavy (resp. § 56 ods. 4 a § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) viazané na vyhovenie sťažnosti.

Z uvedených dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. marca 2005